

Al. Popovici de vorbă cu

Ion Marinescu

Nici în urma convorbirii cu Ion Marinescu, nu am aflat cine, ciud și cum l-a botezat Jeanot. Așa îl cunoaște lumea teatrului și foarte mulți dintre apropiații săi spectatori: Jeanot. A jucat mult, roluri mari, partituri uriașe în fluvii de cuvinte, a jucat intelectuali, țărani și muncitori, a jucat eroi din antichitate, regi ai Angliei lui Shakespeare, soldați, scriitori. Cu aceeași fizionomie, cu același „cap“, cu aceeași barbă...

Joacă teatru de 26 de ani și e oltean (născut chiar la Craiova, la 22 noiembrie 1930). Ion (era să zic și eu Jeanot) vorbește scurt, lapidar, nerutinat de convorbirile cu gazetarii.

...Dacă a spune poezii în public ține de „arta spectacolului“, făceam teatru de la 5 ani. Dar, precis, de la 12 ani am început să fac turnee. Pare-se, moștenisem atracția către teatru de la mama (care și făcuse figurație în spectacole) și antipatia față de scenă de la tata (care mi-a și interzis să am vreo activitate în această direcție). De la mama, pe lângă „inclinație“, am moștenit și o ladă cu piese de teatru. Și, cum spuneam, de la 12 ani am început să fiu profesionist: făceam turnee cu trupa lui Petre Mihăilescu-

Ripotică: spuneam cuplete cu țigani, cântam, dansam, jucam și în pauze la cinema spuneam versuri. Cîte o vară mergeam în turneu, cu Iosefini... Școala o făceam pe apurate. Am urmat cursurile cunoscutului Conservator craiovean „Cornetti“. În teatru ajutam să se tragă cortina... Astfel i-am cunoscut pe Costel Rădulescu și Manu Nedeaanu care m-au ajutat să intru în teatru. Și am fost angajat oficial la 15 ani și 11 luni. Cine era director? Parcă pot să țin

mințe? Am avut atâta directori... Cum s-ar spune, m-am calificat la locul de muncă. ...Primul meu rol l-am obținut datorită... superstițiilor. Un coleg mai vîrstuic frecventa citeodată ședințe de spiritism. Într-o seară, la o anume ședință în care voia să-și afle norocul, a uitat să vină la spectacol. Rolul lui Dutkin — un personaj emoționat și zăpăcit — mi s-a dat mie, doar cu câteva minute înainte de a se ridica cortina. De emoție am fost grozav de zăpăcit și am avut... succes.

...Am jucat la Craiova, apoi la Ploiești, unde juca și soția mea, pe urmă la Reșița. Cîte 12 premiere pe an, cîte 12 reduri pe an (cred că am jucat peste 150 de roluri) de la Trufaldino la Jacques Melancolicul, de la Rică Venturiano la Alexei (*Tragedia optimistă*).

Ani, zeci de ani, n-am privit cerul între 7 și 11 noaptea. Nu știam cum mai arată stelele între aceste ore; eram pe scenă, cu luna de carton, cu o noapte din tînl.

Am fost recent la Poiana Brașov trei zile pentru o filmare. Era pentru prima oară în viața mea cînd mă aflam iarna într-o stațiune. Și am 42 de ani!

...Nu vreau să par interesant în ceea ce afirm, dar eu cred că nu am talent. Și nici nu mă omor după meseria de actor... Dar muncesc, muncesc enorm, ca un salahor, ca un pietrar, ciocănesc replică cu replică. Dau totul în repetiții și pot să prevestesc sigur, de la început, ceea ce va urma pe scenă... Spuneți că am un fel special de a vorbi? Se poate! În imaginea mea despre un personaj intră totul: voce, gest, mers, atitudine. La început mă gîndeam și la „mască”. De mai mulți ani nu mă mai machiez.

Într-o zi m-am întîlnit cu Radu Peuculescu la Oradea. Cît e de important să te întîlnești cu un regizor! Am jucat cu el Cyrano, Astrov, Isquierdo, Cercez... Și tot din cauza unor „concepții” regizorale am fugit la București... (e vorba de Macbeth).

...În București am intrat prin... județ. Mai întîi la Teatrul Regional „Barbu Delavrancea”: *Îndrăzneala*, *Trenul blindat*, *Micul turbat*.

A urmărit Teatrul Mic, sub directoratul lui Radu Peuculescu: debutul, aici, cu piesa lui Dorel Dorian — *Oricit ar părea de ciudat!* Aici, robori multe: *Jocul ielelor*, *Richard al III-lea*. Am jucat un adevărat „ciclu Miller”: *Accident la Vichy*, *Amintirea a două dimineți de luni*, *Prețul* și, mai recent, *După cădere*. Cred că în teatrul lui Miller am făcut lucrul cel mai bun al vieții mele artistice.

...Film? Nu iubesc nimic din ceea ce am făcut în film — unde am debutat la 39 de ani —, de la *Gioconda fără suris* la *Ostrovul lupilor*. Nici filmul nu mă vede pe mine ca actor, nici eu nu-mi văd locul în film.

...La T.V. apar adeseori. Cred că din pricină că i-am descoperit „secretul”: să lu-

Trei măști... aceeași față.

crezi în ritm, fără să te supere timpul scurt, gălăgia, haosul din jur și alte avataurări inerente. E o treabă care cere multă rezistență. Și dacă am avut succes pe micul ecran, aceasta se datorește din nou, nu atât talentului cît rezistenței mele.

...Dacă sînt mulțumit? Nu. Notorietatea nu-mi dă nici o satisfacție. Mă pasionează lupta cu rolul, deși nu-mi place să joc. După cinci-șase spectacole, fiecare apariție pe scenă e un adevărat calvar pentru mine, mai ales că nu-mi îngădui să schimb nimic, să joc altfel.

Mă gîndesc că uneori publicul și critica remarcă tot ce e mai spectaculos și nu ce e mai subtil, mai rafinat.

La circ, pentru a obține succes, închei programul, nu eu numărul cel mai greu, ci eu cel mai spectaculos.

...Dacă am un gen? Nu! Compun orice. (Dovada: am jucat multe comedii.) Nu joc cu „inspirație” sau aptitudine, ci compun. Am încercat să fac și direcție de scenă la trei-patru spectacole. Mi-ar fi plăcut foarte mult. Dar mi-am dat seama că ar fi tre-

La redacție... singur printre cronicari

buit să fac concesii : în distribuții etc, etc. Mă tem că a cam slăbit și spiritul de disciplină, de echipă. Lucrul regizoral devine tot mai greu, mai dificil.

Ca actor nu-mi doresc un rol anume, nici nu refuz cel care mi se dă — nu calc regulamentul de ordine interioară. (Regizorii sînt însă destul de drăguți cu mine.) De altfel, eu învăț ușor un rol — cu o viteză de performanță și, dacă vreau, îl uit imediat.

...Aș vrea să spun cîteva lucruri și despre critica teatrală; se abuzează de tonul apologetic. Se serie: „regizorul a evitat“... „regizorul a subliniat... a marcat... a nuanțat...“

iar eu, actorul, știu că n-a făcut nimic. Aceasta mă face să-mi iubesc mai puțin meseria.

...Muncesc la Teatrul Mic, și cred că el are șanse de dezvoltare, numai dacă se va crea aici un climat de disciplină, fără nici o fisură. Avem nevoie de un repertoriu, de un profil. Cred că cea mai apropiată de colectivul nostru este piesa de investigație psihologică, de nuanță: piesa de cameră. Acest repertoriu trebuie să nu aibă în vedere succesul facil. Teatrul Mic nu a făcut față nici „marilor montări“, nici celor „de casă“. E un colectiv foarte bun, care nu trebuie chemat să facă lucruri la care se pricepe mai puțin. Teatrul Mic are nevoie de un animator, de un bun regizor coordonator. Acum montăm *Stilpii societății* de Ibsen. Pronostic: va fi un mare spectacol, sau o mare... cădere. Rolul meu — Johan — e un rol comod.

...Aveți dreptate: ies rar în lume. Cînd joc, sînt aproape bolnav: indispus, îngrijorat. Sînt un morocănos. Îmi face însă plăcere să joc la Radio. Citind rolul mă deconectez, am „prins“ specificul teatrului „pe unde“. ...Mă îngrijorează unele tendințe ale așa-zisului „teatru modern“. Dar spaima de a nu cuprinde și un talent printre cei pe care îi bănuiesc impostori mă face să închid ochii.

...Mi-ar place să fac excursii, să stau în camping, mi-ar place enorm să fotografiez: iubesc motoarele, am automobil, barcă. Dar cînd? Mi-ar plăcea discuțiile lungi și furtunoase. Cînd? Am o cabană mică pe malul lacului Căldărușani. Cînd s-o vizitez?

Am scris un volum de poeme. L-aș publica dacă nu mi s-ar părea că poeziile conțin lucruri intime ale sufletului meu. Marca mea ambiție e să scriu o piesă bună.

Și sînt siderat cînd văd cu cită ușurință scriu unii piese. Și se mai și joacă!

Repetiție la masă cu „Stilpii societății“ și cu regizorul D. D. Neleanu

